

Onderzoeksvragen bestuurlijke toekomst Duin- en Bollenstreek

Na een openhartige en constructieve discussie heeft de stuurgroep "Bestuurlijke Toekomst Bollenstreek" de gezamenlijke onderzoeksvraag geformuleerd.

De stuurgroep is van mening dat met onderstaande drie vragen voldoende recht is gedaan aan de onderzoekswensen van de afzonderlijke gemeenteraden.

Centraal in het te houden onderzoek staat de noodzaak om op basis van feitelijke gegevens de strategische vragen te beantwoorden waar elke gemeente afzonderlijk voor staat. Hoofddijn is dat vanuit de inhoudelijke opgaven en op basis van feitelijke informatie de vraag naar de toekomstige bestuurlijke structuur in het vervolgtraject aan de orde komt.

De volgende drie vragen vormen naar de mening van de stuurgroep een samenhangende en integrale opdracht aan de onderzoekers:

1. Wat zijn de economische, ruimtelijke en sociaal-culturele strategische opgaven van de regio Duin- en Bollenstreek als geheel en van de vijf gemeenten afzonderlijk?

Toelichting

Deze vraag raakt ook aan de inrichtingsvarianten voor de bestuurlijke toekomst. Welke bestuurlijke structuur maximaliseert het ontwikkelpotentieel van de gemeentelijke opgaven in de Bollenstreek op economisch, ruimtelijk en bestuurlijk vlak (lokaal, regionaal en toekomstig). Denk daarbij aan lokale opgaven, maar ook aan regionale opgaven. Opgaven die de gemeentegrenzen overstijgen en die de gemeente in regionaal verband moet oppakken. Bovendien zijn er ook nog toekomstige opgaven die van buiten op de gemeente afkomen. Denk daarbij aan autonome opgaven (zoals de vergrijzing, de globalisering, etc.), verdergaande decentralisatie van rijks- en provincietaken en bevoegdheden, de inhoudelijke opgaven ten aanzien van economie, landschap, wonen en infrastructuur en de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek.

2. Welke bestuurlijke inrichtingsvarianten zijn er, en in hoeverre dragen ze bij aan de strategische opgaven van vraag 1.

Toelichting

Hierbij minimaal aangeven de huidige bestuurlijke inrichtingsvarianten per gemeente.

3. Onderzoek het bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprofiel van de vijf verschillende gemeenten en de te verwachten schaafeffecten van de verschillende bestuurlijke inrichtingsvarianten met name ook voor de inwoners.

Toelichting

Op basis van de overhaddatabase en benchmark ambtelijk apparaat, aangevuld met informatie over de economische en ruimtelijke oriëntatie van de afzonderlijke gemeenten ontstaat er per gemeente een profiel. Dit gegeven biedt strategisch inzicht in de onderlinge potentiële synergie en de te verwachten schaalvoordelen van de verschillende bestuurlijke inrichtingsvarianten.

Voorbeelden zijn een vermindering van de wetsbaarheid van het ambtelijk apparaat, het verhogen van de kwaliteit van het ambtelijk apparaat en een verlaging van de gemeentelijke belastingen.

Nadere toelichting

De overheiddatabase en benchmark gemeenten van Berenschot biedt een waardevol houvast om het gemeentelijk profiel vast te stellen. Sinds 2001 brengt Berenschot systematisch de overhead van organisaties in beeld, waaronder die van provincies en gemeenten. Begin 2012 hebben meer dan 1.500 organisaties in 26 sectoren, deelgenomen aan dit onderzoek. Aan de benchmark ambtelijk apparaat gemeenten heeft zelfs ruim 2/3 van alle Nederlandse gemeenten deelgenomen. Daardoor kan inzicht verkregen worden in de verhoudingen tussen de formatie, overhead, salarisopbouw, kosten en baten van de huidige vijf gemeenten en hoe die zich verhouden tot vergelijkbare gemeenten. Aanvullend kunnen synergie en schaafeffecten geprojecteerd worden op de bestaande zelfstandige situatie vanuit een tweetal bestuurlijke inrichtingsvarianten van de Bollenstreek. Een fusie tot één gemeente van circa 120.000 inwoners versus een zelfstandige Bollenstreek die intensiever samenwerkt (naar bijvoorbeeld het model van de BEL gemeenten). Deze gegevens bieden inzicht in de verwachte schaafeffecten van inrichtingsvarianten in relatie tot bijvoorbeeld belastingtarieven en investeringsprogramma's in de Bollenstreek.

Bij een gestandaardiseerd profiel van Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen hoort ook een analyse van de gemeentelijke economie en ruimtelijk oriëntatie. Wat is de economische oriëntatie van de verschillende gemeenten en hoe verhouden deze oriëntaties zich tot elkaar. Hoe verhoudt de lokale werkgelegenheid zich in relatie tot de Bollenstreek en de Randstad als geheel. In welke Randstedelijke regio's bevindt zich de werkgelegenheid voor de forenzen van de gemeenten. Welke Randstedelijke regio's oefenen bijzondere aantrekkingskracht uit op bedrijven.

De economische oriëntatie beïnvloedt ook de ruimtelijke oriëntatie van elke afzonderlijke gemeente. Aanvullend kan dit ook vertaald worden in een inventarisatie van de belangrijkste huidige en toekomstige regionale wegen en openbaarvervoersverbindingen per gemeente.

Door deze gegevens in een gemeentelijk profiel vast te leggen ontstaat strategisch inzicht in de onderlinge potentiële synergie en de schaalvoordelen van inrichtingsvarianten van de bestuurlijke toekomst. Ook kunnen daardoor de huidige sterkten en zwakten en (on)natuurlijke verbanden tussen de Bollenstreek gemeenten in beeld gebracht worden.

Deze informatie is de basis voor een analyse van de strategische opgaven in de Bollenstreek op economisch, ruimtelijk en sociaal-cultureel gebied. Vervolgens is daarmee de basis gelegd voor de politieke discussie over de bestuurlijke inrichting.